

АНАЛІТИЧНІ СЛУЖБИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Аналітичні служби ніяк не можна назвати новим явищем. Вони мають вже вікову історію і широко поширені по всьому світу. Загальною тенденцією для іноземних аналітичних служб на сьогодні є зміна напрямку діяльності з виключно аналітичної роботи в бік вирішення цілого ряду проблем в сфері соціальної політики.

Не так давно був складений рейтинг «The world's top 50 think tanks outside the USA», де «золото», «срібло» і «бронзу» заслужено отримали три британські аналітичні центри. Більшість потужних аналітичних служб Сполученого Королівства мають незалежний характер і створені як благодійні організації. На ринку вони функціонують більш ніж 100 років. Розвиток таких аналітичних служб спрямований на завоювання авторитету у широкої громадськості на противагу апаратно-державній політиці.

Аналітичні центри Великої Британії стикаються з жорсткими фінансовими і політико-ідеологічними умовами функціонування. Але, так чи інакше, більшість аналітичних служб цієї країни намагаються бути незалежними від корпоративних і інших специфічних інтересів. Як правило, вони створюються як благодійні організації та прагнуть урізноманітнити джерело свого фінансування з метою збереження інтелектуальної цілісності.

Аналітичні служби Великої Британії постійно шукають шляхи оновлення та вдосконалення своєї діяльності, аби залишити свої лідерські позиції на світовому ринку. Частина таких центрів прагне стати внутрішніми учасниками політичних дебатів. Вони намагаються потрапити в різноманітні політичні спільноти і угруповання, прагнучи залучити увагу департаментів, агентств, міністрів або державних осіб. Аналітичні служби вступають в неформальні мережеві зв'язки з цивільними службовцями, політиками, неурядовими організаціями, науковцями, та іншими зацікавленими колами. Однак більша частина аналітичних служб залишається поза рамками урядових структур. Вони не підтримують тісні контакти в політичних і державних колах. Вплив та авторитет аналітичних служб також залежить від їх участі в публічних дебатах, поширення своїх позицій і концепцій, стеження за діяльністю уряду, коментування політики. Деякі аналітичні центри побудовані на принципах членства. Їх організаційний успіх залежить від створення сильної членської бази, надання послуг індивідуальним і корпоративним особам в обмін на фінансову і іншу необхідну підтримку. Аналітичні служби можуть

виконувати важливі освітні функції. Вони активно просують деякі освітні програми та курси, підвищують обізнаність громадськості.

Більшість аналітичних центрів Великої Британії стали ефективними, активізуючи знання громадськості в області навколишнього середовища, соціальної політики, ліберальної політики і інших проблем. Такий потужний досвід Великобританії є корисним для нашої держави.

Україна дуже повільно розвивається в цій сфері. Головною причиною слабкої присутності українських аналітичних служб в політиці та економічній діяльності компаній є те, що вони не розглядають свою місію як участь у публічній політиці та економіці, як суспільну комунікацію з органами влади, як розробку і просування перспективних ідей і проектів в політичне і бізнес-середовище.

Для підвищення ефективності діяльності аналітичних служб в сучасній Україні необхідно залучити досвід діяльності аналітичних центрів Великої Британії та інших потужних країн. Формування результативного залучення аналітичних центрів в Україні вимагає розв'язання кількох проблем: нормативно-законодавчого закріплення визначення аналітичних центрів; залучення достатньої кількості фахівців до складу аналітичних центрів; подолання ментальної та інформаційної проблем розвитку шляхом розробки та проведення тренінгів з роз'яснення сутності даних організації, їхньої ролі та можливостей у процесі прийняття державно-управлінських рішень.

*Науковий керівник: Клиніна Т.С.,
канд. істор. наук, викладач*

УДК 94 (477.41)"1906/1910" (043.2)

Гураль О.І.

*Український науково-дослідний інститут
архівної справи та документознавства, Київ*

ДІЯЛЬНІСТЬ ТОВАРИСТВА «ПРОСВІТА» В м. КИЄВІ ТА КИЇВСЬКІЙ ГУБЕРНІЇ (1906–1910 рр.)

Сьогодні ставить перед нами ті ж самі проблеми, які потрібно вирішити, що й століття тому: розвиток вітчизняної культури, відродження національної свідомості українців та суспільно-політичної активності широких верств населення, утвердження духовності, розширення сфери використання української мови і впровадження її в усі галузі життя, врешті економічна ініціатива і активна громадянська позиція всіх верств населення у нових напрямках. У вирішенні багатьох з цих питань ідейним натхненником на поч. ХХ ст. виступала київська «Просвіта» (заснована